

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius,
tel.: +370 5 271 7154 / 271 7130,
el. p. bendrasisd@vrm.lt, el. pristatymo dėžutės adresas 188601464
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijai

Nr.

I 2026-04-01 Nr. P33-19

Kopija

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

Akcinei bendrovei „Regitra“

DĖL NUOMONĖS PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija pagal kompetenciją susipažino su Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos (toliau – Komisija) prašymu įvertinti ir pateikti nuomonę dėl Arūno Pemkaus kreipimesi išdėstytų prašymų ir siūlymų dėl Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro duomenų prieinamumo ir metinio abonementinio mokesčio keitimo.

Dėl poįstatyminio reguliavimo pakeitimo

Peticijoje keliama problema, kad 2024 m. lapkričio 22 d. priėmus Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 27² straipsnio pakeitimo įstatymą (toliau – SEAKĮ pakeitimo įstatymas) nebuvo priimtas naujas poįstatyminis reguliavimas ir subjektai iki šiol negali gauti Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro (toliau – KTPR) duomenų, susiejančių transporto priemonės valstybinę registracijos numerį ir transporto priemonės identifikavimo numerį (toliau – VRN ir VIN duomenys). SEAKĮ pakeitimo įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – SEAKĮ) 27² straipsnis papildytas 7 dalimi, nustatančia, kad „Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro duomenis, susiejančius transporto priemonės valstybinę registracijos numerį ir transporto priemonės identifikavimo numerį (toliau – VIN), teisėtiems tikslams gali gauti ir kiti duomenų valdytojai ir duomenų tvarkytojai. Atskleisti duomenys gali būti naudojami tik tam tikslui, kuriam jie buvo atskleisti. Duomenys gali būti toliau atskleisti ar kitaip perduoti trečiajai šaliai tik įstatymų nustatytais atvejais. Be to, kas numatyta kitų įstatymų, teisėtais tikslais laikomi transporto paslaugų teikimas ir plėtra.“

SEAKĮ pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje buvo nustatyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija iki 2024 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, tačiau ministerijos vertinimu šiuo įstatymų priimti SEAKĮ pakeitimai nesukūrė naujo teisino reglamentavimo ir nesąlygojo įgyvendinamųjų teisės aktų rengimo, nes SEAKĮ pakeitimo įstatymo tikslai jau buvo atliepti tuo metu galiojusių teisiniu reglamentavimu. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Seimo Teisės departamento 2024 m. lapkričio 11 d. išvados Nr. XIVP-1241(2) 1 punkte buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad siūloma nuostata „yra labiau deklaratyvaus, o ne reguliacinio pobūdžio, nes ji nesukuria teisinio pagrindo rinkti ir tvarkyti atitinkamus duomenis, o tik pakartoja jau Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme įtvirtintą trečiųjų asmenų teisę tam tikromis sąlygomis gauti duomenis iš atitinkamų duomenų bazes tvarkančių duomenų tvarkytojų“. Ministerijos žiniomis, akcinė bendrovė „Regitra“ pareiškėjų prašomus KTPR duomenis prieš SEAKĮ pakeitimo įstatymo įsigaliojimą ir po įsigaliojimo tretiesiems asmenims teikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1286 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – KTPR nuostatai), 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR) ir kitais teisės aktais.

Atsižvelgiant į tai, manome, kad peticijoje dėstomas nusiskundimas nepriimtu poįstatyminiu reguliavimu nėra pagrįstas.

Dėl duomenų teikimo būdo

Peticijoje teigiama, kad nėra įgyvendintas iš SEAKĮ pakeitimo įstatymo tiesiogiai kylantis reikalavimas suteikti transporto paslaugų teikimą ir plėtrą vykdančioms įmonėms prieigą prie API integracijos. Atkreiptinas dėmesys, kad SEAKĮ 27² straipsnio 7 dalyje nenustatyta koku konkrečiu būdu subjektams turi būti teikiami VRN ir VIN duomenys.

KTPR nuostatų 47 punkte nustatyta, kad daugkartinio duomenų teikimo būdu duomenys teikiami pagal duomenų teikimo sutartį, kurioje turi būti nurodyta teiktinų duomenų apimtis, duomenų teikimo ir gavimo teisinis pagrindas, duomenų naudojimo tikslas, duomenų teikimo būdas, teikiamų duomenų formatas, duomenų teikimo terminai, informavimo apie klaidų ištaisymą tvarka ir terminai, sutarties keitimo tvarka. T. y. pareiškėjas akcinei bendrovei „Regitra“ teikdamas prašymą sudaryti duomenų teikimo sutartį nurodo koku būdu pageidauja juos gauti. Ministerijos žiniomis, akcinė bendrovė „Regitra“ suteikia galimybę duomenis gauti API integracijos būdu ir šiuo metu

transporto priemonių duomenys teikiami draudimo, lizingo, automobilių parkavimo, nuomos, informacijos teikimo ir kitas paslaugas teikiančioms įmonėms, kurios yra automatizavusios ne vieną savo paslaugą, susijusią su paslaugų teikimu pagal transporto priemonių duomenis.

Atsižvelgdami į tai, manome, kad peticijos dalis dėl nesamos galimybės VRN ir VIN duomenis teikti API integracijos būdu nėra pagrįstas.

Dėl teikiamų duomenų apimties

Peticijoje teigiama, kad iš subjektų reikalaujama įsigyti visus KTPR duomenis ir nėra galimybės gauti tik dalį duomenų, t. y. tik VRN ir VIN duomenis, o subjektams asmens duomenų apsaugos prasme neįmanoma pagrįsti poreikio gauti perteklinį kiekį duomenų.

Kaip minėta aukščiau, pareiškėjai prašyme sudaryti duomenų teikimo sutartį privalo nurodyti teiktinų duomenų apimtį. Apimtį galima nurodyti tokią plačią arba tokią siaurą, kokios pareiškėjui reikia siekiant tikslų, kuriems duomenys reikalingi. Atkreiptinas dėmesys, kad prašomų duomenų apimtis turi būti pagrįsta bent viena BDAR 6 straipsnio 1 dalies a-f punkte nustatyta asmens duomenų tvarkymo sąlyga. Pažymėtina, kad Darbo grupė asmenų apsaugai tvarkant asmens duomenis (pagal BDAR 94 straipsnio 2 dalį – Europos duomenų apsaugos valdyba) pateikė išaiškinimą (2007 m. birželio 20 d. priimta Nuomonė 4/2007 dėl asmens duomenų sąvokos, 01248/07/LT), kad vienas iš asmens duomenų apibrėžties esminių elementų yra „informacijos, susijusios su asmeniu“ elementas, kuris apima ir informaciją apie automobilio registracijos numerį ir transporto priemonės identifikavimo numerį, nes juos galima susieti su transporto priemonės savininku (valdytoju).

Atsižvelgiant į tai, manome, kad peticijos punktas dėl perteklinio duomenų kiekio nėra pagrįstas.

Dėl duomenų teikimo kainos

Peticijoje teigiama, kad metinis abonentinis mokestis sudarius duomenų teikimo sutartį ir perkant KTPR duomenų bazės išrašą su duomenų atnaujinimo paslauga yra 41 705 EUR, tokia kaina yra neadekvati ir todėl duomenų gavimas tampa neįgyvendinamas. Taip pat pažymima, kad gaunant tik dalį duomenų jų tiekimo kaina turėtų būti mažesnė.

Atlyginimo už registro duomenų vienetą ir metinio abonentinio mokesčio dydžiai nustatyti Atlyginimo už Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro duomenų vienetą ir metinio abonentinio mokesčio dydžių sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. 385 „Dėl atlyginimo už Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro duomenų vienetą ir metinio abonentinio mokesčio dydžių sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Mokesčio dydžių sąrašas). Mokesčio dydžių sąraše nustatyti skirtingi įkainiai pagal užklauso tipą ir

prašomų duomenų kiekį. Peticijoje nurodyto dydžio mokestis taikomas gaunant visos duomenų bazės išrašą su atnaujinimo galimybe, t. y, kai teikiama visų KTPR duomenų kopija pagal Mokesčio dydžių sąrašo 6 punktą. Kaip minėta aukščiau, pareiškėjai prašyme sudaryti duomenų teikimo sutartį turi nurodyti tikslią teiktinų duomenų apimtį, todėl prašant tik VRN ir VIN duomenų būtų taikomas mažesnis mokestis.

Ministerijos žiniomis, įprastai yra taikomas Mokesčio dydžių sąrašo 5 punkte nustatytas „Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro metinis abonentinis mokestis, pasirašius duomenų teikimo sutartį, už unikalų priėjimo prie registro duomenų raktą suteikimą registro duomenims teikti duomenų perdavimo kanalu pagal duomenų gavėjo pateiktas užklausas“, kurio dydis yra 278 eurai. Ši suma būna išskaidoma į 12 mėnesių ir kas mėnesį už vieną unikalų priėjimo prie registro duomenų raktą būtų 23,17 eurų. Už duomenų gavimą mokama pagal faktą, priklausomai nuo to kiek klientas gavo duomenų pagal jo suformuotas užklausas. Taip pat taikoma metodika, kuri numato vienos užklaustos kainos mažėjimą, augant užklausių kiekiui. Atsižvelgiant į tai, manome, kad peticijos punktas dėl neadekvačios duomenų teikimo kainos nėra pagrįstas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manome, kad peticija savo visuma nėra pagrįsta ir galiojantis teisinis reglamentavimas suteikia visas galimybes subjektams gauti KTPR duomenis norima apimtimi ir būdu bei už adekvačią duomenų teikimo kainą. VRN ir VIN duomenis norintys gauti pareiškėjai turėtų tiesiogiai susisiekti su akcine bendrove „Regitra“, pasikonsultuoti dėl duomenų teikimo procedūrų ir sudaryti pageidaujamos apimties ir teikimo būdo duomenų teikimo sutartį.

Atsakydami į Komisijos prašymą įvertinti ar pareiškėjo prašymai ir siūlymai priklauso Komisijos kompetencijai ir kokius teisės aktus reikėtų keisti, norint juos tenkinti, manome, kad peticija priklauso Komisijos kompetencijai atsižvelgiant į tai, kad peticijos objektas susijęs su Vyriausybės patvirtintais KTPR nuostatais ir Mokesčio dydžių sąrašu. Tačiau, atsižvelgdami į tai, kad ministerijos nuomone peticija nėra pagrįsta, manome, kad nereikia keisti šių teisės aktų ir (arba) priimti naujo teisinio reglamentavimo.

Vidaus reikalų viceministras (-ė)

Gediminas Ligeika, tel. (0 5) 271 7225, el. p. gediminas.ligeika@vrm.lt